

# مجموعه قوانین دست نویس

## قانون مدنی

مشکل بر:

آموزش تحلیل مواد قانونی در مهارت در قانون خوانی

شرح در متن قانون مدنی

امیر علی جلیلی

|                          |                                                                                                                                                               |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| عنوان قرارداد            | ایران، قوانین و احکام<br>Iran. Laws, etc                                                                                                                      |
| نویسنده و نام<br>پیداوار | مجموعه قوانین دستنویس قانون مدنی مشتمل بر آموزش<br>تحلیل مواد قانونی و مهارت در قانون خوانی شرح در متن قانون<br>مدنی/ امیر علی جلیلی؛ [برای] موسسه کمک آزمون. |
| وضعیت ویراست             | ویراست ۸                                                                                                                                                      |
| شخص نشر                  | تهران : کمک آزمون، ۱۳۹۶.                                                                                                                                      |
| مشخصات<br>ناشر           | ۴۸۰ ص؛ ۱۷×۱۱ سم.                                                                                                                                              |
| شابک                     | ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۸۹-۲۹-۱                                                                                                                                             |
| وضعیت فهرست              |                                                                                                                                                               |
| ریسی                     |                                                                                                                                                               |
| وضوع                     | قانون مدنی -- ایران                                                                                                                                           |
| وضوع                     | Civil law -- Iran.                                                                                                                                            |
| بناسه افزوده             | جلیلی، امیر علی، ۱۳۵۸-                                                                                                                                        |
| بناسه افزوده             | موسسه کمک آزمون                                                                                                                                               |
| ده بندی کنگره            | ۳۹۴KM۵۶۹۶                                                                                                                                                     |
| ده بندی دیویی            | ۵۵/۳۴۶                                                                                                                                                        |
| شماره                    | ۴۶۹۳۱۹۳                                                                                                                                                       |
| تابشناسی                 |                                                                                                                                                               |
| لی                       |                                                                                                                                                               |

نام کتاب: مجموعه قوانین دستنویس قانون مدنی

مؤلف: امیر علی جلیلی

انتشارت: کمک آزمون

چاپخانه و صحافی: شریف

نوبت و سال چاپ: اول ۹۶

تعداد صفحه: ۴۸۰

شمارگان: ۳۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۸۹-۲۹-۱

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خیابان آزادی، بعد از جمالزاده شمالی، ساختمان ۱۳۹ پلاک ۶۱ طبقه اول واحد ۱۱ و  
۱۲ تلفن مرکز پخش ۰۲۱۶۶۱۲۴۵۳۱-۰۲۱۶۶۱۲۴۵۱۸

کلیه حقوق مادی و معنوی اعم از طرح، سبک و نام کتاب و ... متعلق به موسسه کمک آزمون  
بوده و هرگونه کپی، تکثیر و انتشار کتب مشابه و تقلید از سبک و شکل و نحوه ارائه مطالب کتاب

بازندگان ملکی از راه پانیزه سرشته

که گفته دگران بر تو نخواست نوشت

منم که نیلیم اگر بد تو بد خود را باش

هر کس آن در روز عاقبت هر که گشت

### مقدمه چاپ اول:

اهمیت و کاربرد رشته آموزش در جامعه سبب شده تا در سال‌های اخیر اکثر دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی به جذب دانشجویان این رشته، بیش از پیش رغبت نشان دهند. اما با توجه به محدودیت‌های مراکز علمی و شغلهای افراد طالب این رشته موجب شده تا آموزش و فراگیری مفاهیم حقوقی به صورت جامع و کامل میسر نگردد. از این رو، بسیاری از مؤسسات آموزشی با برگزاری دوره‌های آموزشی مختلف سعی در برطرف نمودن این نقیصه نموده‌اند. اما از آنجایی که این مراکز نیز با محدودیت‌هایی روبه‌رو هستند لذا تاکنون هدف مقصود حاصل نشده است.

با توجه به این مسائل، مؤسسه کمک آزمون عدالت گستر جهت رسیدن به هدف ترویج و گسترش عدالت آموزشی در سراسر کشور در سال ۱۳۹۱ ایجاد شد. با سرمایه‌گذاری و ابتکارات منحصر به فرد خود از جمله بسته‌های برنامه‌ریزی روزانه، کارگاه‌ها، کتابخانه، آموزش تصویری، مشاوره و پشتیبانی فرد به فرد و ... توانست قدم مثبتی در جهت رفع این موانع آن هم به طور گسترده بردارد.

مجموعه حاضر نیز که با هدف ساده‌سازی مفاهیم و اطلاعات حقوقی جهت درک و فهم بهتر و سریعتر متون قانونی به رشته تحریر درآمده حاصل اهداف عالیه این مؤسسه

می‌باشد.

مجموعه قوانین دست‌نویس، بهترین منبع و راهنما برای دانشجویان کارشناسی از همان ترم اول جهت انتخاب رشته کارشناسی ارشد به حساب می‌آید. چون با قانون و مفهوم آن آشنا شده و مطابق علایق خویش تصمیم می‌گیرند. علاوه بر آن، این منبع به عنوان یکی از کارآمدترین منابع جهت تسهیل امور وکلا، قضات و مشاوران حقوقی نیز می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد.

لذا این مجله که طرّحی کاملاً ابتکاری و انحصاری می‌باشد به همه دانشجویان و دانش‌پژوهان حقوقی در هر مقطعی توصیه می‌شود. بخصوص داوطلبان آزمون‌های حقوقی. چرا که بهترین دست‌نویس که به جرات می‌توان از آن به عنوان شاهکار منابع آموزشی حقوقی نام برد بهترین منبع آزمونی جهت مرور، جمع‌بندی و تثبیت مطالب محسوب می‌شود.

در پایان از تمامی صاحب‌نظران، و نکته‌پردازان و ظریف‌بینان حوزه آموزش تقاضا می‌شود که ما را از نظرات، پیشنهادات و انتقادات سازنده‌شان که موجب تقویت این بنیاد علمی خواهد شد محروم نفرمایند.

مدیر بنیاد

مدیریت موسسه ملک آزمون

## مقدمه چاپ دوم

نظر برخی از داوطلبان نسبت به قانون دست‌نویس مدنی:

**مرادی از تهران:** تنها منبع من در آزمون دانشگاه آزاد مجموعه قوانین

دست‌نویس بود و من ۱۰۰ درصد راضی.

**س. م. از نوشهر:** به همه توصیه می‌کنم به جای هر کتاب نظامی دست‌نویس مدنی  
رو بخونن.

**پارسا که مهر و کتابت مرکز:** دست‌نویس، بهترین منبع آزمون اختیار است.

**زمانی از مشهد:** قوانین دست‌نویس برای امتحانیه آزمون قضات خیلی بوم کمک کرد.

**شکری از شیراز:** پس دست‌نویس مجموعه قوانین حقوقی چاپ نمی‌شه.

**مهران از ارومیه:** به دروز بودن این دست‌نویس عالی.

**شعین از گرگان:** من رنگی بوده قمار این رو می‌پسندم.

**احمدی از اراک:** از روزی که قوانین دست‌نویس چاپ شده به همه توصیه می‌کنم  
هیچ قانون دیگه‌ای نخرند.

**صبرتی از قم:** بهترین منبع جمع‌بندی آزمون وکالت و باشد قوانین دست  
نویس اند.

**شاکر از اصفهان:** به داوطلبان آزمون سر (ضری) توصیه می‌کنم به قوانین  
دست‌نویس بخونند.

با تشکر

مهدی صیادی

مدیریت مؤسسه کمک‌آزمون

### مقدمه چاپ چهارم:

بسیار مفتخریم که مجموعه قوانین دست نویس در اندک زمانی با استقبال بی نظیر جامعه حقوقی مواجه شد و در حال حاضر این مجموعه به عنوان منبعی مرجع مورد استناد اساتید، قضات و وکلا قرار می گیرد.

به دلیل اهمیت و نقش این مجموعه در تفسیر مضامین، مفاهیم و ساده سازی متن قانون برای آنان هستیم تا جدید ترین نظریات، رویه ها، اضافات، اصلاحات و الحاقات موجود را در هر بار چاپ، اعمال نماییم که این امر موجب تفاوت چاپ دای جدید با قدیم خواهد شد.

توصیه ما به دانشجویان و داوطلبان آزمون های حقوقی این است که بجای قوانین ساده حتما از مجموعه قوانین دست نویس استفاده نمایند چرا که در این مجموعه سعی شده کلمات، مفاهیم و عبارات ضمنی قانونی با سبک و نگارشی متفاوت در راستای کشف نظر و مقصود قانونگذار به رشته تحریر درآید.

در پایان باید اشاره نمود که مجموعه قوانین دست نویس از جمله ابتکاراتیست که مراحل ثبت و دریافت گواهینامه آن بزودی به پایان خواهد رسید تا از سوءاستفاده های احتمالی آن جلوگیری شود.

با تشکر

مهدی صیادی

مدیریت موسسه کمک آزمون عدالت گستر جم

## فهرست قانون مدنی

|         |                                                                |
|---------|----------------------------------------------------------------|
| ۱۷..... | مقدمه                                                          |
| ۲۳..... | جلد اول در اموال                                               |
| ۲۴..... | کتاب اول - در بیان اموال و مالکیت به طور کلی                   |
| ۲۴..... | باب اول - در بیان انواع اموال                                  |
| ۲۸..... | فصل اول - در انواع اموال غیر منقول                             |
| ۳۱..... | فصل دوم - در اموال منقول                                       |
| ۳۲..... | فصل سوم - در اموری که مالک خاص ندارد                           |
| ۳۵..... | باب دوم - در حقوق تلفه که برای اشخاص نسبت به اموال حاصل می شود |
| ۳۸..... | فصل اول - در مالکیت                                            |
| ۴۲..... | فصل دوم - در حق انتفاع                                         |
| ۴۳..... | مبحث اول - در عمری و رقبی                                      |
| ۴۸..... | مبحث دوم - در وقف                                              |
| ۶۱..... | مبحث سوم - در حق انتفاع از مباحات                              |
|         | فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و آثار املاک نسبت به    |
| ۶۱..... | املاک مجاور                                                    |
| ۶۱..... | مبحث اول - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر                        |
| ۶۶..... | مبحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور           |
| ۷۷..... | مبحث سوم - در حریم املاک                                       |
| ۷۸..... | کتاب دوم - در اسباب تملک                                       |
| ۷۸..... | قسمت اول - در احیاء اراضی موات و حیازت اشیاء مباحه             |
| ۷۸..... | باب اول - در احیاء اراضی موات و مباحه                          |
| ۷۹..... | باب دوم - در حیازت مباحات                                      |
| ۸۲..... | باب سوم - در معادن                                             |

|          |                                                                 |
|----------|-----------------------------------------------------------------|
| ۸۳.....  | باب چهارم - در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضاله                    |
| ۸۳.....  | فصل اول - در اشیاء پیدا شده                                     |
| ۸۵.....  | فصل دوم - در حیوانات ضاله                                       |
| ۸۵.....  | باب پنجم - در دقینه                                             |
| ۸۶.....  | باب ششم - در شکار                                               |
| ۸۷.....  | قسمت دوم - در عقود و معاملات و الزامات                          |
| ۸۷.....  | باب اول - در عقود و تعهدات بطور کلی                             |
| ۸۹.....  | فصل اول - در نسیا، سوا و معاملات                                |
| ۹۶.....  | فصل دوم - در شرایط اساسی برای صحت معامله                        |
| ۱۰۱..... | مبحث اول - در قصد طایف و رای آنها                               |
| ۱۲۱..... | مبحث دوم - اهلیت طرفین                                          |
| ۱۲۲..... | مبحث سوم - در مورد معامله                                       |
| ۱۲۶..... | مبحث چهارم - در جهت معامله                                      |
| ۱۲۷..... | فصل سوم - در اثر معاملات                                        |
| ۱۲۷..... | مبحث اول - در قواعد عمومی                                       |
| ۱۳۲..... | مبحث دوم - در خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات                  |
| ۱۳۴..... | مبحث سوم - در اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث                       |
| ۱۳۵..... | فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد می شود                 |
| ۱۳۵..... | مبحث اول - در اقساط شرط                                         |
| ۱۳۹..... | مبحث دوم - در احکام شرط                                         |
| ۱۴۴..... | فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا معاملات فضولی |
| ۱۴۷..... | فصل ششم - در سقوط تعهدات                                        |
| ۱۴۹..... | مبحث اول - در وفاء به عهد                                       |
| ۱۵۳..... | مبحث - در اقاله                                                 |

|     |                                                   |
|-----|---------------------------------------------------|
| ۱۵۷ | مبحث سوم - در ابراء                               |
| ۱۶۰ | مبحث چهارم - در تبدیل تعهد                        |
| ۱۶۱ | مبحث پنجم - در تهاتر                              |
| ۱۶۳ | مبحث ششم - مالکیت ما فی الذمه                     |
| ۱۶۳ | باب دوم - در الزاماتی که بدون قرارداد حاصل می شود |
| ۱۷۱ | فصل اول - کلیات                                   |
| ۱۷۵ | فصل دوم - در ضمان قهری                            |
| ۱۷۶ | مبحث اول - در غصب                                 |
| ۱۸۱ | مبحث دوم - در بلاف                                |
| ۱۸۲ | مبحث سوم - در تسبیب                               |
| ۱۸۳ | مبحث چهارم - در استیفاء                           |
| ۱۸۴ | باب سوم - در عقود معینه مختلفه                    |
| ۱۸۴ | فصل اول در بیع                                    |
| ۱۸۴ | مبحث اول - در احکام بیع                           |
| ۱۸۹ | مبحث دوم - در طرفین معامله                        |
| ۱۹۰ | مبحث سوم - در مبیع                                |
| ۱۹۵ | مبحث چهارم - در آثار بیع                          |
| ۱۹۵ | فقره اول - در ملکیت مبیع و ثمن                    |
| ۱۹۶ | فقره دوم - در تسلیم                               |
| ۲۰۲ | فقره سوم - در ضمان درک                            |
| ۲۰۴ | فقره چهارم - در تادیبه ثمن                        |
| ۲۰۴ | مبحث پنجم - در خیارات و احکام راجعه به آن         |
| ۲۰۴ | فقره اول - در خیارات                              |
| ۲۰۶ | اول - در خیار مجلس                                |

|     |                                        |
|-----|----------------------------------------|
| ۲۰۷ | دوم - در خیار حیوان                    |
| ۲۰۷ | سوم - در خیار شرط                      |
| ۲۰۹ | چهارم - در خیار تأخیر ثمن              |
| ۲۱۰ | پنجم - در خیار رویت و تخلف وصف         |
| ۲۱۲ | ششم - در خیار غبن                      |
| ۲۱۴ | هفتم - در خیار عیب                     |
| ۲۱۸ | هشتم - در خیار رد و ردای               |
| ۲۲۰ | نهم - در خیار ضرر                      |
| ۲۲۱ | دهم - در خیار تخلف شرط                 |
| ۲۲۱ | فقره دوم - در احکام خیار انبوه در رکلی |
| ۲۲۵ | فصل دوم - در بیع شرط                   |
| ۲۲۷ | فصل سوم - در معاوضه                    |
| ۲۲۷ | فصل چهارم - در اجاره                   |
| ۲۲۹ | مبحث اول - در اجاره اشیاء              |
| ۲۴۶ | مبحث دوم - در اجاره حیوانات            |
| ۲۴۷ | مبحث سوم - در اجاره اشخاص              |
| ۲۴۷ | فقره اول - در اجاره خدمه و کارگر       |
| ۲۴۹ | فقره دوم - در اجاره متصدی حمل و نقل    |
| ۲۵۰ | فصل پنجم - در مزارعه و مساقات          |
| ۲۵۰ | مبحث اول - در مزارعه                   |
| ۲۵۵ | مبحث دوم - در مساقات                   |
| ۲۵۵ | فصل ششم - در مضاربه                    |
| ۲۵۷ | فصل هفتم - در جماله                    |
| ۲۵۹ | فصل هشتم - در شرکت                     |

|     |                                             |
|-----|---------------------------------------------|
| ۲۵۹ | مبحث اول - در احکام شرکت                    |
| ۲۶۴ | مبحث دوم - در تقسیم اموال شرکت              |
| ۲۶۹ | فصل نهم - در ودیعه                          |
| ۲۷۰ | مبحث اول - در کلیات                         |
| ۲۷۲ | مبحث دوم - در تعهدات امین                   |
| ۲۷۶ | مبحث سوم - در تعهدات امانت گذار             |
| ۲۷۶ | فصل دهم - در عاریه                          |
| ۲۸۰ | فصل یازدهم - در اجاره                       |
| ۲۸۱ | فصل دوازدهم - در قرض و گرویندی              |
| ۲۸۲ | فصل سیزدهم - در کفالت                       |
| ۲۸۲ | مبحث اول - در کلیات                         |
| ۲۸۴ | مبحث دوم - در تعهدات وکیل                   |
| ۲۸۶ | مبحث سوم - در تعهدات موکل                   |
| ۲۸۶ | مبحث چهارم - در طرق مختلفه انقضای کفالت     |
| ۲۸۸ | فصل چهاردهم - در ضمان عقدی                  |
| ۲۸۸ | مبحث اول - در کلیات                         |
| ۲۹۱ | مبحث دوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون‌له  |
| ۲۹۲ | مبحث سوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون‌عنه |
| ۲۹۴ | مبحث چهارم - در اثر ضمان بین ضامنین         |
| ۲۹۵ | فصل پانزدهم - در حواله                      |
| ۲۹۶ | فصل شانزدهم - در کفالت                      |
| ۳۰۰ | فصل هفدهم - در صلح                          |
| ۳۰۳ | فصل هجدهم - در رهن                          |
| ۳۰۹ | فصل نوزدهم - در هبه                         |

|     |                                             |
|-----|---------------------------------------------|
| ۳۱۲ | قسمت سوم - در اخذ به شفعه                   |
| ۳۱۶ | قسمت چهارم - در وصایا و ارث                 |
| ۳۱۶ | باب اول - در وصایا                          |
| ۳۱۶ | فصل اول - در کلیات                          |
| ۳۲۲ | فصل دوم - در موصی                           |
| ۳۲۳ | فصل سوم - در موصی به                        |
| ۳۲۵ | فصل چهارم - در موصی له                      |
| ۳۲۵ | فصل پنجم - در موصی                          |
| ۳۲۷ | باب دوم - در ارث                            |
| ۳۲۷ | فصل اول - در موجبات ارث و طبقات مختلفه وراث |
| ۳۲۹ | فصل دوم - در تحقق ارث                       |
| ۳۳۱ | فصل سوم - در شرایط و جمله از مدافع ارث      |
| ۳۳۴ | فصل چهارم - در حجب                          |
| ۳۳۶ | فصل پنجم - در فرض و صاحبان فرض              |
| ۳۳۸ | فصل ششم - در سهم الارث طبقات مختلفه وراث    |
| ۳۳۸ | مبحث اول - در سهم الارث وراث طبقه اول       |
| ۳۴۲ | مبحث دوم - در سهم الارث وراث طبقه دوم       |
| ۳۴۶ | مبحث سوم - در سهم الارث وراث طبقه سوم       |
| ۳۵۱ | مبحث چهارم - در میراث زوج و زوجه            |
| ۳۵۲ | کتاب سوم - در مقررات مختلفه                 |
| ۳۵۴ | جلد دوم - در اشخاص                          |
| ۳۵۶ | کتاب اول - در کلیات                         |
| ۳۶۷ | کتاب دوم - در تابعیت                        |
| ۳۷۳ | کتاب سوم - در استاد سجل احوال               |

|     |                                                 |
|-----|-------------------------------------------------|
| ۳۷۷ | کتاب چهارم - در اقامتگاه                        |
| ۳۸۰ | کتاب پنجم - در غایب مفقود الاثر                 |
| ۳۸۸ | کتاب ششم - در قرابت                             |
| ۳۸۹ | کتاب هفتم - در نکاح و طلاق                      |
| ۳۸۹ | باب اول - در نکاح                               |
| ۳۸۹ | فصل اول - در خواستگاری                          |
| ۳۹۲ | فصل دوم - قابلیت صحی برای ازدواج                |
| ۳۹۳ | فصل سوم - در موانع نکاح                         |
| ۳۹۸ | فصل چهارم - در ابطال نکاح                       |
| ۴۰۰ | فصل پنجم - وکالت در نکاح                        |
| ۴۰۰ | فصل ششم - در نکاح و فسخ                         |
| ۴۰۲ | فصل هفتم - در مهر                               |
| ۴۱۱ | فصل هشتم - در حقوق و تکالیف زن - نسبت به یکدیگر |
| ۴۱۹ | باب دوم - در انحلال عقد نکاح                    |
| ۴۱۹ | فصل اول - در مورد امکان فسخ نکاح                |
| ۴۲۳ | فصل دوم - در طلاق                               |
| ۴۲۴ | مبحث اول - در کلیات                             |
| ۴۲۹ | مبحث دوم - در اقسام طلاق                        |
| ۴۳۰ | مبحث سوم - در عده                               |
| ۴۳۱ | کتاب هشتم - در اولاد                            |
| ۴۳۱ | باب اول - در نسب                                |
| ۴۳۳ | باب دوم - در نگاهداری و تربیت اطفال             |
| ۴۳۶ | باب سوم - در ولایت قهری پدر و جد پدری           |
| ۴۳۸ | کتاب نهم - در خانواده                           |

|     |                                                                  |
|-----|------------------------------------------------------------------|
| ۴۳۸ | فصل اول - در الزام به انفاق                                      |
| ۴۴۰ | کتاب دهم - در حجرو قیمومت                                        |
| ۴۴۰ | فصل اول - در کلیات                                               |
| ۴۴۲ | فصل دوم - در موارد نصب قیم و ترتیب آن                            |
|     | فصل سوم - در اختیارات و وظائف و مسئولیت قیم و حدود آن نظارت مدعی |
| ۴۴۹ | العزم در امور صغار و مجانین و اشخاص غیر رشید                     |
| ۴۵۴ | فصل چهارم - در رد عزل قیم                                        |
| ۴۵۵ | فصل پنجم - در خروج قیم تحت قیمومت                                |
| ۴۵۶ | جلد سوم - در اده اثبات دعوی                                      |
| ۴۵۷ | کتاب اول - در اقرار                                              |
| ۴۵۷ | باب اول - در شرایط اقرار                                         |
| ۴۵۹ | باب دوم - در آثار اقرار                                          |
| ۴۶۱ | کتاب دوم - در اسناد                                              |
| ۴۶۵ | کتاب سوم - در شهادت                                              |
| ۴۶۵ | باب اول - در موارد شهادت                                         |
| ۴۶۷ | باب دوم - در شرایط شهادت                                         |
| ۴۶۸ | کتاب چهارم - در امارات                                           |
| ۴۶۸ | کتاب پنجم - در قسم                                               |
| ۴۷۴ | منابع و مأخذ                                                     |

## مقدمه مؤلف

به نام حضرت دوست که هر چه داریم از اوست.

امروز نوشتن کتاب در هر زمینه ای قواعد ویژه خود را دارد، هنری است که باید اساس آن را آموخت و همراه با رنگی از ذوق و ابتکارهای شخصی ارائه داد.

دکتر کاتوزیان (فرازی از مقدمه کتاب اعمال حقوقی) در اهمیت نگارش کتاب آموزشی و کاربردی به زبان ساده استاد بزرگوار دکتر کاتوزیان در مقدمه کتاب اعمال حقوقی متذکر شده اند: اگر هدف از تألیف کتاب حقوقی نشر فرهنگ دادگویی و نظم باشد، بی گمان تعلیم دانشجویان از لوازم حرکت به سوی این هدف است.

آنچه مسلم است مشکلات آموزشی، در حقوق، به ویژه در حقوق مدنی واقعیت عینی دارد و باید به طریقی رفع گردد، رفع آن مثل راه رفتن روی لبه تیغ است از طرفی نباید بهانه ای باشد در دست عده ای که از بهر این خلاء، ادعای مکتب کنند و ارزش علم حقوق را پایین بیاورند و از طرف دیگر نیاز به آموزش و ابزار و کتب آموزشی با حفظ شأن علم حقوق نباید مغفول بماند. کتب حاضر نیز به دور از هر ادعایی تلاشی است برای یادگیری و تفهیم قانون مدنی که در آن سعی شده است، با توجه به شکل بیان، در کمترین حجم ممکن بیشترین مطالب آموزش داده شود بدون اینکه مبانی را نادیده انگاشته و به نکته گرایی صرف اکتفا گردد، ضمن اینکه چون شرح قانون در لابلای قانون جا داده شده بهانه ایست برای آشتی نص قانون با تفسیر دکترین و شرح لازم آن که در عرصه آزمونی و کاربردی بسیار مفید و موثر است. در اثر حاضر سعی شده تمام آنچه منابع دکترین حقوق مدنی لازم است مختصر و مفید در لابلای مواد تذکر داده شود ضمن اینکه از مبنای فقهی و

نکات مبتیایی و ارتباط مواد باهم دیگر غافل نبوده ایم و در قالب زیر نویس بدانها در حد کفایت پرداخته شده است اما در این میان یک اصل بسیار مهم در کتب آموزشی نباید فراموش شود، اینکه چنین کتابهایی در هر شکل و سبکی فقط بیان کننده داده تر مطالبی است که اساتید فرزانه صاحب مکتب بیان داشته اند. در این کتاب نیز همه نکات برگرفته از کتب اساتید برتر با اندکی تعدیل و تلخیص است هر چند در حالت سندی خاص و به فراخور جایگاه تاثیر آن در مواد آورده شده است.

نکته مهم در مورد مصالعه بین اثر این است که کتاب در نهایت اختصار است و همه کلمات و جملات لازم است مصالعه گردند و از زیر نویسها نباید غفلت ورزید آمدن مطالب در زیر نویسها دلیل بر اهمیت بودن آنها نیست بلکه الزام شکل کار است. در نهایت اگر کاستی و نقصی در اثر است نکته بینی و بیان نقد و نظر شما مخاطب گرامی در رفع آن موثر و موجب امتنان است.

امیر علی جلیلی

بهار ۱۳۹۵